

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek slovenskega obrtništva

„Obrtni Vestnik“
izhaja
mesečno dvakrat, in sicer:
vsakega 1. in 15. v mesecu
ter stane celoletno K 60.—
polletno K 30.—
četrtletno K 15.—
posamezna številka K 2.50

**Oficialno glasilo „Dež. zveze kranjskih obrtnih zadrug
v Ljubljani“ in „Zveze južnoštajerskih obrtnih zadrug“
s sedežem v Celju in slovenskih obrtnih društev.**

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. — Rokopisi se ne vračajo.
Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Dunajska cesta št. 20.

Cene inseratom:
Pri 1 × objavi $\frac{1}{4}$ str. 1200 K
" " " $\frac{1}{2}$ " 600 K
" " " $\frac{1}{4}$ " 300 K
" " " $\frac{1}{8}$ " 150 K
" " " $\frac{1}{16}$ " 75 K
Pri 12 kratni objavi 5%, pri
24 kratni objavi 10% popusta

V. letnik.

V Ljubljani, dne 15. julija 1922.

Štev. 14.

Mojstrska preizkušnja v Nemški Avstriji.

V vprašanju mojstrske preizkušnje, ki tvoji eno najaktualnejših točk sedanjega programa vsega obrtništva, nam je dala Nemška Avstrija najlepši zgled.

Razmere, v katerih živijo danes nemškoavstrijski obrtniki, so brezdvomno zelo težke. Padanje avstrijske krone, ki je združeno z veliko draginjo in brezposelnostjo, zadene v najbolj občutljivi meri malega obrtnika, ki se nahaja danes v zelo prekernem položaju. Da je pa nemškoavstrijsko obrtništvo ravno sedaj, ko se nahaja v največjih stiskah, ko se mora z največjimi težavami boriti, da si zasluži vsakdanji kruh, da je v tem času uvedlo mojstrske preizkušnje, je pač najboljši dokaz, da vidi ravno v mojstrski preizkušnji najboljšo sredstvo, ki more izčistiti vrste obrtništva in ga povzdigniti na ono stopnjo moralne in strokovne vzgoje, ki jamči obrtništvu boljšo, srečnejšo bodočnost.

Obrtna novela z dne 5. februarja 1907., ki je še v veljavi pri nas, kakor tudi v Nemški Avstriji, je uvedla, kakor znano, razen pomočniške preizkušnje za rokodelske obrte, tudi še preizkušnje za mojstre, ki pa ni, kakor je pomočniška preizkušnja, obveznega značaja, ampak samo fakultativna, t. j. mojstrska preizkušnja, ni neobhodno potrebna za samostojno izvršenje rokodelskih obrtov. — Obrtni list za rokodelski obrt more dobiti tudi tisti, ki ni napravil preizkušnje za mojstra. Praktični pomen preizkušnje za mojstra bi bil le ta, da sme oni, ki je z dobrim uspehom napravil preizkušnjo za mojstra in opravlja samostojno obrt, nositi naslov izprašanega mojstra za dotični obrt. Po obrtni noveli se smejo tedaj posluževati naslova „izprašani mojster“ samo oni obrtniki, ki so napravili z dobrim uspehom mojstrsko preizkušnjo.

Druga mnogo važnejša posledica preizkušnje za mojstra je pa sledeča:

Odstavek 7. § 114. a obrtnega reda določa, da je pet let potem, ko stopi v veljavo obrtna novela iz leta 1907., potom naredbe določiti, da smejo držati vajence samo oni obrtniki, ki so prestali mojstrsko preizkušnjo z dobrim uspehom. V naslednjem odstavku se predvideva, da se s tem ne dotikajo druge, že prej pridobljene mojstrske pravice.

Ministrstvo trgovine je bilo tedaj na podlagi zakonskega določila pooblaščen, da izda po petih letih naredbo, s katero bi se uvedla obligatna mojstrska preizkušnja. Namesto da bi se to zgodilo pet let po obrtni

noveli, to je v letu 1912., je trgovinsko ministrstvo v Nemški Avstriji izdalo predmetno naredbo 28. februarja 1922. Naredba določa, da smejo obrtniki, ki prijavijo kak rokodelski obrt po 30. aprilu 1922., držati vajence samo tedaj, ako so prestali z dobrim uspehom mojstrsko preizkušnjo. To določilo pa ne velja za take obrtnike, ki bodo javili obrt po 30. aprilu 1922. samo zato, ker obrt, katerega so že prej po zakonskih predpisih izvrševali, samo prenesejo v kako drugo občino. Pravice onih, ki so izvrševali kak rokodelski obrt pred 30. aprilom 1922., ostanejo intaktne, dotični obrtniki smejo držati vajence tudi vnaprej, ne da bi bili primorani položiti mojstrsko preizkušnjo. Odredba se naravno tiče samo rokodelskih obrtov, vsaj predvideva zakon mojstrske preizkušnje samo za rokodelske obrte in v prostih ali koncesioniranih obrtih se bodo smeli držati vajenci ne glede na to tudi tedaj, ako je predpisan za dotični obrt dokaz kake posebne usposobljenosti.

Komaj s citirano naredbo ministrstva je pridobila tedaj v Nemški Avstriji institucija mojstrske preizkušnje, ki je bila ustvarjena že leta 1907., stvarno in vidno vsebino. Položitev preizkušnje daje pravice, ki se ne dajo doseči brez nje.

Pričakovati je, da se bo v praksi priznalo uspešno položitev mojstrske preizkušnje kot dokaz „potrebne strokovne vzgoje vajencev, ki je po prvem odstavku § 98. predpogoj za držanje vajencev. V teoriji bi vsekakor smelo obrtno oblastvo v posameznih primerih odreči pravico držati vajence, ako bi prišlo do prepričanja, da nima — ali nima več — učni gospodar „potrebne strokovne vzgoje“, ne glede na to, da je položil mojstrski izpit.

S tem, da se je v Nemški Avstriji uvedlo obligatno mojstrsko preizkušnjo, so napravili nemškoavstrijski obrtniki v razvoju obrtništva velik korak naprej, dokazali so, da se bo moglo obrtništvo držati in se le tedaj uspešno boriti proti vedno močnejši konkurenci velekapitala, ako bodo posamezni obrtniki res obrtniki, t. j. da bodo imeli vse ono strokovno znanje in usposobljenost, ki se zahtevata od malega obrtnika. Najboljša garancija, da si je pridobil obrtnik tekom vajeniške in pomočniške dobe potrebne ročnosti in zadostno strokovno znanje, pa je mojstrska preizkušnja.

V Jugoslaviji je ostalo še pri določilih novele iz leta 1907. Mojstrska preizkušnja je fakultativnega značaja, kdor jo napravi, sme nositi naslov izprašanega mojstra. Dobro bi pa bilo, da bi tudi mi šli v tem oziru za primerom Nemške Avstrije, da bi se tudi pri nas čimprej

uvedlo v okviru določil obrtnega reda obligatno mojstrsko preizkušnjo. Sicer se je o tem že govorilo na sejah raznih obrtnih zadrug, stavili so se tudi že tozadevni predlogi, in klicu po odpravi fušarjev bi se na najboljši način ugodilo s tem, da bi se uvedlo obligatno mojstrsko preizkušnjo, toda dela se v tem pogledu še vse premalo, zahteve obrtništva so še pretehi, da bi jih mogla slišati vladna ušesa, ki nimajo, kakor se nam dokazuje dan za dnem, preveč zmisla za težnje obrtniškega stanu.

Naj bi našel primer nemškoavstrijskih obrtnikov mnogo posnemovalcev pri nas, naj bi služil vsem obrtnim zadrugam kakor tudi posameznim obrtnikom v izpodbudo in naj bi se začelo vsepovsod propagirati zahtevo po mojstrskem izpifu, ki more edina obnoviti naše obrtništvo ter ga postaviti na stališče, kjer bo moglo uspešno izvrševati naloge, katere stavi nanj sedanja družba in katere se zahtevajo od njega, kot enega izmed najvažnejših faktorjev naše mlade države.

Ivan Bizjak:

Gospodarstvo okrajne bolniške blagajne v Ljubljani.

Kakor že splošno znano, so se centralizirale vse delavske bolniške blagajne Slovenije v Ljubljani nespornostno z interesi istih. Kritiziralo se je to dejstvo skozi dolga štiri leta. Obrtništvo je izjavljalo temu zavodu nezaupanje, posebno zaradi tega, ker ves omenjeni rok ta zavod ni položil nobenih javnih računov o dohodkih in izdatkih. Od vodilnih mest tega zavoda pa se je vedno zatrjevalo, da je naše nezaupanje napram temu zavodu neutemeljeno, da isto neoporečno dobro gospodari in da je vsaka sumnja le grda gonja proti socialnodemokratski stranki, katere vodje so gospodarji tega zavoda. Končno je prišlo po zaslugi gosp. ministra dr. Kukovca vendar do razpusta vodstva te institucije, ki je bilo sestavljeno edino iz ljubljanske okrajne bolniške blagajne, ki je gospodarila čez vso Slovenijo; po zaslugi gotovih mož na poverjeništvu za socialno skrb v Ljubljani, ki izgleda tako, kakor da so si gotovi gospodje pripravljali dobro bodočnost v bolniški blagajni kot uradniki, ki so zasedli potem tudi mastna mesta v isti.

Bil je torej po omenjenem razpustu vodstva te blagajne imenovan upravitelj in prideljen sosvet 12 članov, to je 4 delodajalcev in 8 delojemalcev. Bil sem v isti sosvet tudi jaz vpoklican.

Ko sem prišel na mesto, kjer naj izpolnjujem svojo dolžnost, zanimal sem se, zvedeti o delovanju in gospodarstvu bivšega načelstva in nadzorstva, kakor ravnateljstva. Toda, kar sem interpeliral v seji, se me je od nekaterih mož sosveta napadalo, od ravnateljstva pa se mi je netočno poročalo. Z netočnimi podatki se je posebno odlikoval g. podravnatelj dr. Žužek. Toda gospod Majcen si je izposloval dovoljenje od upravitelja, pogledati zapisnike bivšega načelstva, in le njemu se imamo zahvaliti, da smo dobili točne podatke bivšega gospodarstva tega zavoda.

Ko pa je g. Majcen prvič prišel v blagajno, ga je g. ravnatelj Kocmur natiral prav sirovo ven, toda energiji g. Majcna se je zahvaliti, da ga to ni ustrašilo, temveč je napravil pritožbo na merodajno mesto in si ponovno izposloval pravico, pogledati zapisnike. Tu šele je razkril naravnost gorostasno gospodarstvo bivšega načelstva. Omenjeni so se delili z nagradami, kakor da ne bi bili za iste nikomur odgovorni. Tu so preko pravil-

nika in postave dali nagradam različna imena, to je častne, ustanovitvene, redne itd. Ker so slutili, da bo razpuščeno načelstvo blagajne, so 17. novembra 1921. sklicali sejo in so „blagovolili“ sklepati predčasno nagrade za leto 1921. Da pa ne bi prišla za izplačilo nagrad kaka hitra zapreka, so sklenili iste takoj 18. novembra izplačati, to je takoj drugi dan. Ker so se zdele socialističnemu poslancu Ivanu Tokanu nagrade še premajhne, se je sklenilo iste še za 25 % povišati, pa ne morda za uradništvo, ki je dobilo po večini dvakratno mesečno plačo, temveč je prišlo glavno v pošte ravnateljstvo, načelstvo in nadzorstvo. Načelniku Mihi Rožancu so dali kar 42.500 K redne in častne nagrade, ne oziraje se na to, da si je isti dijete pri poslovanju itak zaračunal in se z blagajniškim avtomobilom okrog vozaril. Načelniku nadzorstva g. Josipu Běrdajsu so dali, kar je posebno nedopustno, kar 15.000 K; ravnatelju Kocmurju 62.500 K, podravnatelju dr. Žužku 22.500 K.

Dr. Kuhlju, ki je bil še kot komisar na poverjeništvu za socialno skrb, torej še ne kot tajnik bolniške blagajne, so dali znatno nagrado, češ, da se je veliko potrudil za ta zavod.

Poleg mastnih plač, ki jih imata ravnatelja, to je Kocmur okoli 13.000 in dr. Žužek okoli 10.000 K na mesec, še take nagrade!

Pomisliti se mora, da plača blagajna za uslužbence vse davke, torej tudi od nagrad, penzijski fond itd., tako da dobe to čisto na roko. Niso li to mastna korita? Kateri obrtnik je takih dohodkov poleg naporenega dela deležen?

Na samih nagradah so v eni seji razmetali približno pol milijona! Zavarovanci pa niso niti dobili povrnjenih stroškov za vožnjo iz bolnice, ako so bili v isto poslani! Ko sem jih tozadevno interpeliral, izgovarjali so se na zakon, toda ko so razmetavali denar za nagrade, za nakup delnic strankarske tiskarne itd., tistikrat se niso ozirali na zakon!!! Ako se pride do mastnega korita, bi se ga tudi rado obdržalo. Tako sta si izkušala zavarovati ravnatelja Kocmur in dr. Žužek svoja mesta s tem, da sta predlagala pogodbo, ki je bila od takratnega načelstva soglasno sprejeta in se glasi tako (Dokaz zapisnik, str. 90, iz seje z dne 19. aprila 1921.):

Za slučaj združitve s kakim zavodom ali drugačne izpremembe se že sedaj sklene z ravnateljem Pelanom, Kocmurjem in podravnateljem dr. Žužkom posebna pogodba, glasom katere jim jamči blagajna s svojim imetjem, da bodo v novem, oziroma reorganiziranem zavodu opravljali jim le sedaj odkazane vodilne posle. V nasprotnem slučaju imajo pravico zahteve do upokojitve s polnimi prejemki in tudi morebitnimi, v času pokoja sklenjenimi in dovoljenimi prejemki aktivnih namoščencev. V pogodbo se vzame tudi morebitni sklep načelstva glede morebitnih doklad itd. Na ta način bi lahko, ako se ne bi bilo sedaj to preprečilo, dobila blagajna mlade penzioniste, ki bi jo stali ogromne milijone. Zlato zobovje, ki so ga dobili gotovi gospodje, naj omenim samo mimogrede izmed še mnogih drugih nekorrektnosti.

Tu se jasno vidi, da ni šlo bivšemu načelstvu kakor glavarju Kocmurju, da varuje zavod, ki je namenjen bolnemu delavcu, temveč se mu je šlo za to, da nalaga obrtnikom in delavcem ogromne prispevke. Tudi je jasen dokaz, kako potrebna je bila pariteta, ki je uveljavljena v novem zakonu za ta zavod. Preiskovalna komisija, ki je imela sedem dolgih sej, je vse navedeno in še mnogo več potrdila. Ne dá se ničesar več skrivati.

Interesenti pa, posebno obrtniki, bodo imeli v bodoče naloge, stati v tem zavodu strogo na straži.

Odgoja in zaščita obrtnoindustrijskega naraščaja.

(Elaborat iz ministrstva za socialno politiko, ki nam ga je dal na razpolago minister n. r. g. dr. V. Kukovec.)

(Dalje.)

„Privrednik“ Zagreb.

Slična ustanova Radiša je neko drugo društvo, ki ima tudi v Zagrebu svoje središče, „Privrednik“. Tudi to društvo se v prvi vrsti bavi z nameščanjem vajencev v trgovini in obrti, z nadziranjem teh vajencev v dobi učenja.

Zalibog ne morem o tem društvu povedati toliko ugodnega, kakor o prej imenovanem, deloma ker njegov delokrog ni tako obširen kakor delokrog Radiše, deloma ker organizacija Privrednika ni tako sistematično izgrajena. Tudi okolnost, da to društvo obdržava zveze edino s pravoslavnim delom našega naroda in goji negovanje in skrbstvo edino za vajeništvo te veroizpovedi, ne govori v njegov prilog.

Tudi Privrednik razteza svoj delokrog po istih pokrajinah kakor Radiša, a vendar vrši svoje delo poglavito le v Hrvatski, Slavoniji in Vojvodini. Istotako ima tudi Privrednik v Zagrebu majhen dom, kjer zbira deco in jo po kratki preizkusni dobi potem oddaja določenim delodajalcem. To društvo je principijelno proti ustanovitvi vajeniških domov, kar se more razvideti iz njegove izjave o vajeniškem domu v Sarajevu, o katerem podaja društvo zelo slabo oceno in katera se glasi:

„U Sarajevu ima n. pr. privatni šegrtski dom, nepotrebna, preskupa stvar. Angažovali su celu Bosnu i Hercegovinu, a u njemu zbrinuto je svega nekih 70 šegrta onih gospodara, koji neće, da drže svoje šegrte kod sebe u kući. Tima i takovim gospodarima ne treba uopće davati šegrte, jer se i bez njih mogu zbrinuti sva deca, koja su za šegrte.“

Nadalje izjavlja:

„Šegrtima, koji dolaze kod nas uopće u obzir, treba pored struke i posla koji uče, najmanje isto i kućevnog familjarnog vaspitanja, oko i negu domačice. U grubu i surovu kasarnu dospeti će posle kao šegrta, a šegrtski domovi, gde prevladjuje svekako kasarnski duh, perhoreciraju se i u ostalom svetu. Mi ne znamo, da ima šegrtskih domova, već je to mahom privatna stvar, gde roditelji plaćuju za izdržavanje svoje dece. Kod nas ima pogotovo prećih poslova i za privatnu inicijativu, a za državu pogotovo.“

Ta izjava nikakor ne govori v prilog širokega spoznavanja vajeniškega vprašanja od strani Privrednika. Ni treba daleč v moderne industrijske kraje, nego zadostuje že, da se pogleda k najbližjim sosedom, da se takoj lahko ugotovi, da so taka naziranja povsem neumestna in nemoderna. Vajeniški domovi so v današnji dobi tako važne ustanove in tako koristne zaščitne postojanke kakor splošni dečji domovi. V bodočnosti bo potreba po njih le še večja.

Potrdim pa v vsem obsegu predstojee mišljenje, v kolikor se tiče omenjenega doma v Sarajevu. Ta dom je gotovo v higijeničnem oziru slabjši, kakor najbolj razvita vojašnica in je za notri nastanjene vajence mačevski in udobni dom, v higijeničnem oziru naravnost zdravju opasen. Pritrdim brez ugovora, da je bolje, da se takih domov ne ustanavlja.

Tudi še v drugem oziru je skrbstvo za obrtno in industrijsko mladino tega društva pomanjkljivo, da ne

rabim ostrejšega izraza. V dokaz navedem samo en primer. Društvo je namestilo majhnega, slabega mladiča, še ne 11 let starega, kot vajenca v velikem hotelu, kjer je bil dnevno zaposlen do 10., 11. in še celo do 12. ure ponoči. Društvo bi moralo vedeti, da predpisuje obrtni zakon starostno dobo vajenca najmanj 12 let in da je strogo zabranjeno nočno delo tem mladim delavcem. Zelo žalostna je ugotovitev, da društvo za negovanje in skrbstvo vajencev samo podpira prestopke najvažnejših zakonskih določil za varstvo vajencev.

Ako bi društvo ostalo samo pri tem enem pogrešnem poizkusu, bi človek izpregledal in zagovarjal, da je nehotje napravilo ta pogrešek. Ali kako naj kvalificiramo dejanje, ako navedemo, da je oblastna inspekcija dela izposlovala, da se je dečka policijskim potom spravilo na njegov dom. — a da ga je isto društvo takoj nato zopet poslalo istemu hotelu v ponovno službovanje.

Privrednikovo polje je obširno, kakor ono Radiše, in po primerni organizaciji in strogem postopanju v zmislu pravega negovanja in oskrbe vajeništva bi moglo biti istotako plodonosno. Danes se žalibog tega ne more ugotoviti.

Davek na poslovni promet.

Ker so določila o tem davku našemu obrtniku še premalo znana, hočemo v naslednjem podati nekoliko pojasnil.

1. Davčna obveznost.

Davek na poslovni promet morajo plačevati vsi, ki se po poslu ali poklicu bavijo s samostojno delavnostjo, merečo na to, da pridobivajo dohodke, in sicer, ako izvršujejo s to delavnostjo:

1. promet po otvorjenih obratovališčih v naši državi.
 2. promet brez otvorjenih obratovališč, pa imajo oni ali pa njih zastopniki stalen sedež ali bivajo v državi.
- Razež tega je plačati davek tudi tedaj, če se prodaja sploh kaka premičnina v vrednosti nad 5000 Din.

Ta davek morajo plačevati torej v prvi vrsti zlasti trgovci in obrtniki.

Davek znaša 1% od prometa ali pa od kosmatega zaslužka.

2. Oprostitev od davka.

Tega davka ne plačujejo:

1. občine od komunalnih podjetij, kakor klavnic, plinarn, elektrarn, vodovodov itd.;
2. slikarji, kiparji, skladatelji in književniki glede prometa svojih izvornih umetniških in znanstvenih proizvodov;
3. kmetovalci glede prometa svojih lastnih proizvodov vseh strok kmetijstva; kmetijske zadruge tudi glede prometa lastnih proizvodov vseh strok kmetijstva, dalje glede kmetijskih strojev, priprav, orodja in opreme — ako ni njih namen dobiček in ako opravljajo ta promet izključno s svojimi člani;
4. vse premične telesne stvari, ako so pritiklina nepremičnine in ako se prodajajo s posestvom vred;
5. promet na podstavi eksekucije; uvoz v našo državo in izvoz iz nje;
6. promet na podstavi denarnega kredita in promet denarnih terjatev, menic, vrednostnih papirjev, denarnih vlog itd.;
7. promet vseh predmetov državnih monopolov (n. pr. tobaka), kolkov;
8. promet na podstavi tekočih računov;

9. promet proizvodov hišne industrije, kolikor se bavijo z njimi izključno rodbinski člani brez pomočnikov;

10. promet malih obrtnikov, ki ga opravljajo z največ dvema stalnima pomočnikoma ali uslužbencema;

11. prehrana zaposlenecv v obliki plače ali pa zlaganje teh zaposlenecv s potrebščinami, ki se proizvajajo v podjetju, kjer so zaposleni. — Proste so tudi uradniške, dijaške, delavske in ljudske kuhinje;

12. oddajanje zdravil na račun bolniških blagajn in podobnih institucij — kakor tudi zdravniški honorarji okrožnih (okrajnih), železniških, občinskih in društvenih zdravnikov.

Ako se naredi kak promet z državo v znesku nad 125 Din, se odtegne 1% na davku že pri izplačilu za služka. Ta že odtegnjeni davek stranke lahko pri četrtletni (odnosno celoletni prijavi) vračunijo.

3. Razdelitev davčnih obvezancev na 3 skupine.

Davčni obvezanci se delé na tri skupine:

1. na one, katerih promet je znašal v letu 1921. več nego 360.000 Din;

2. na one, katerih promet v letu 1921. ni presegal 360.000 Din, pač pa je znašal vsaj 15.000 Din;

3. na one, katerih promet je bil v letu 1921. manjši nego 15.000 Din.

4. Plačilo davka v I. skupini.

Davčni obvezanci iz prve skupine morajo plačati takoj davek za IV. četrtletje 1921. (ako ga niso morebiti že začetkom leta plačali) in ravno tako tudi za I. četrtletje 1922.

Iz knjige, v katero so vpisavali dnevni promet, imajo vpisati za vsako četrtletje končno vsoto in izračunati iz te vsote davek. Ker sta v skupnem prometu 1% in davek že všteta, se dobi davčni znesek na ta način, ako se deli skupna vsota prometa s številom 101.

Pri davčnem uradu ali pri davčnem okrajnem oblastvu (v Ljubljani pri davčni administraciji) se dobi za prijavo obrazec, ki se naj pošlje potem z denarjem vred na davčni urad.

V bodoče bo plačevati ta davek vselej v 30 dneh po zaključku vsakega četrtletja, to je do 30. januarja, do 30. aprila, do 30. julija in 30. oktobra vsako leto.

V prijavi je navesti samo končno vsoto četrtletnega prometa ter ni predložiti nikake knjige, torej nikakih podatkov za posamezne dni. Pač pa je hraniti tako knjigo doma, če bi jo davčna oblast morebiti le zahtevala, kar bi se zgodilo pa le takrat, če bi se ji zdelo, da je promet očitno prenizko naveden.

Za knjigo ni uvedenega nikakega obrazca. Vsak si napravi knjigo, kakor mu ravno ugaja.

5. Plačilo davka v II. skupini.

Druga skupina, to je vsi oni, katerih promet je znašal v letu 1921. pač 15.000 Din, toda ni presegal 360.000 Din, ima predložiti v 14 dneh, odkar je bil izdan tozadevni razglas, samo prijavo, in sicer na davčno okrajno oblastvo (v Ljubljani na davčno administracijo).

V prijavi je navesti, koliko je znašal celoletni promet v letu 1921.

Davčna oblast bo prijavo pregledala ter bo po pridobinski komisiji ugotovila pravi promet, ako bi napovedani znesek ne bil verjeten. Nato bo naznanila davčnemu obvezancu sama, koliko bo imel plačati davka za leto 1922. in za IV. četrtletje 1921. (ako še ni bil za takrat plačan).

6. Plačilo davka v III. skupini.

Ta skupina, to je vsi oni, katerih promet v letu 1921. ni znašal 15.000 Din, nima vložiti nikake prijave.

Davčna oblast, odnosno komisija, bo davek pavšalno kar sama odmerila.

7. Kazenske posledice.

Utajevanje ali prikrajševanje se kaznuje poleg rednega davka s petkratnim do dvajsetkratnim zneskom tega davka.

Kdor ne predloži prijavnine pravočasno, izgubi tudi pravico do pritožbe ter se mora vdati popolnoma v odločbo komisije.

Razno.

II. Ljubljanski veliki semenj od 2. do 11. septembra 1922. Prijavni termin k udeležitvi kot razstavljalec k naši drugi velesejski prireditvi se zaključi sredi meseca julija, zato opozarjamo vse interesente, da se nemudoma prijavijo, ker se kesneje došle prijave najbrž ne bo moglo več upoštevati vsled pomanjkanja prostora. Zlasti pa apeliramo še na trgovce in obrtnike, da se tudi oni reprezentirajo v kolikor mogoče velikem številu. Služijo naj jim sledeče informacije: Na vsakem inozemskem velesejmu je v velikem številu zastopana tudi domača obrt in pa trgovina dotičnega velesejskega mesta. Uspeh udeležbe je brezdvomen, ker prihajajo za čas velesemnja desetstisoči kupcev, kateri si na semnju ogledajo koje trgovcev, se seznanijo s firmo in jo obiščejo v poslovnem lokalu v mestu. Pa tudi za obrtnike je udeležba največje važnosti: pred očmi naj jim stoji, da mednarodni velesemenj ni nikaka razstava lokalnega pomena, marveč da se tu na podlagi vzorcev sklepajo velike dobavne kupčije, pri nas zlasti s kupci iz južnih krajev naše države, odkoder se nam že danes poroča o kar največjem obisku. Razstavni stroški so v primeri z drugimi reklamnimi stroški primeroma majhni; reklama pa je vsakemu podjetju, zlasti pa v sedanjem času, že nujno potrebna. Ne omejite se samo na lokalni konzum, marveč pridobite si tudi odjemalce iz oddaljenejših krajev. Mnogo ljubljanskih trgovcev prihaja pogosto v sejmsko pisarno z izjavo: Če razstavimo, potrebujemo mnogo prostora, kar pa mnogo stane. Pripominjamo, da si lahko vsak trgovec najame na sejmišču majhno kojo v obsegu nekaj kvadratnih metrov, da razstavi samo nekatere najboljše stvari, posebno vidna pa naj bo reklamna deska z natančnim naslovom tvrdke v mestu. Na ta način se tuji kupec zapomni tvrdko na sejmišču in jo obišče v njenem poslovnem lokalu v mestu. To so z največjim uspehom vpeljali na čeških in nemških semnjih. Vsakemu, kateri je že obiskal kak inozemski velesemenj, je dobro znano, da se vse tamošnje tvrdke, pa najsi bodo industrijci, trgovci ali obrtniki, gotovo udeležijo domačega velesejma, da si ohranijo tvrdkino čast in obnovijo na sejmišču stare prijateljske trgovske zveze. Apeliramo torej na vse domače industrijce, trgovce in obrtnike, da se nemudoma prijavijo k udeležbi II. ljubljanskega velesejma, da s tem pokažemo stranim posetnikom kupcem, da smo se mi pri nas že velikopotezno razvili in nismo — kramarji.

Ponudba. «Hrvatski Radiša» ponuja vajence za sledeče panoge trgovine in obrta: barvarjev 15, ščetkar 1, krojačev 15, klobučar 1, čevljarjev 22, rezbar 1, za trgovino z mešanim blagom 11. Pisati je na naslov: «Hrvatski Radiša» v Zagrebu, Gundulićeva ul. 11.

Kdo je verižnik? Iz Maribora nam poročajo: Svoječasno, dokler še ni bil stanovanjski zakon tako urejen, da imajo hišni gospodarji pravico razpolaganja z obratnimi prostori (lokali in delavnice), se je res lokale in inventar odkupovalo in prodajalo za visoko pretirane cene pretvezno kot odstopnino, sedaj, ko je ta zakon v veljavi, pa nekateri ne hišni gospodarji, marveč hišni spekulanti zahtevajo za svoje prazne lokale v svojih za špekulacijo nakupljenih hišah po 50 in več tisoč kron. Med take hišne spekulante spada tudi lastnik hiše v Slovenski ulici št. 20, ki je slučajno tudi advokat in lesni trgovec. Ta zahteva od obrtnika za svoj prazni lokal 50.000 kron ne odstopnine, marveč vstopnine, vrhutega pa še 4000 kron mesečne najemnine. Če torej tako početje od strani takih gulikoža ni višek nesramnosti in največji škandal, potem obrtniki ne vemo, kaj je sploh škandal in navijanje cen. Če varuje take gospode posestnike zakon in stanovanjski senat v Ljubljani, potem je nemogoč obrtni razvoj in mali obrtnik kakor tudi trgovec bosta popolnoma uničena, ker takih plačevanj ne zmorejo produktivni sloji, ki so danes za razvoj državi najbolj potrebni. Kje naj potem obrtnik vzame za tako ogromne stroške kritje? Ali more biti obrtnik v ceni soliden, če ga taki stroški silijo, da dvigne cene svojim izdelkom. Javnost ga imenuje verižnika, navijalca cen, ga kaznujejo. Take navijalce pa se pusti lepo v miru, da naprej izvajajo to nečedno veriženje. Ali ne bi kazalo, da se za take slučaje zanima tudi urad za pobijanje draginje. V naši državi je potrebno, da se obrtništvo in trgovstvo podpira, ne pa, da se mu na tak način ovira razvoj. Gospodje, ki so izdali tak stanovanjski zakon, naj tukaj pogledajo, da je to škodljivo in da se bo na tak način ubilo najbolj potrebne sloje v naši državi.

Obrtnik.

II. Ljubljanski veliki semenj 1922. Naznanjamo vsem interesentom, da je ministrstvo za pošte in brzojave v Beogradu dovolilo uporabo pisemskih reklamnih znamk, katere se sme nalepljati na vse pisemske pošiljke v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev. Reklamne znamke Ljubljanskega velesejma so zelo lično izdelane. Da se jih morejo tukajšnje tvrdke posluževati tudi za dopise, namenjene v inozemstvo, so znamke izdelane v več jezikih, in sicer v slovenskem, hrvatskem, srbskem (v cirilici), v francoskem, češkem in nemškem. Vsa ona cenj. podjetja, ki se jih nameravajo posluževati, naj jih zahtevajo takoj v uradu Ljubljanskega velesejma, navedejo naj število in v katerem jeziku jih žele, da se jim dopošljejo brezplačno. Trgovci in obrtniki, prijavitelji svojo udeležbo kot razstavljalec na Ljubljanskem velesejmu takoj, ker je samo še nekaj m² na razpolago. Opozarjamo, da prepozno došle prijave vsled pomanjkanja prostora žal ne bomo mogli več sprejemati. To velja posebno onim zamudnikom, kateri so že lansko leto prišli s svojo prijavo zadnjih 14 dni pred otvoritvijo semnja, nadlegovali po več dni sejmski urad, ki jim pa ni mogel dodeliti niti najmanjšega prostora več. Čas beži, kdor poprej pride, poprej melje in boljše melje.

Občni zbor Občeslovenskega obrtnega društva v Celju. V nedeljo 11. junija se je vršil v celjskem Narodnem domu 29. redni društveni občni zbor Občeslovenskega obrtnega društva. Udeležba je bila tokrat precej skromna, kar je g. predsednik Ivan Rebek v svojem pozdravnem govoru posebno poudarjal. Na zboru je bilo zastopano tudi Slov. obrtno društvo iz Brežic po delegatih gg. Greglu in Novaku. Iz tajniškega poročila posnemamo, da je društvo v zadnjem času posebno koncentriralo svoje delovanje na to, da se v Celju čimprej ustanovi vajeniški dom, ki bi bil za nadaljnjo vzgojo obrtniškega naraščaja neprecenljive važnosti. V to svrhu je že ustanovljen s sodelovanjem

društva poseben fond, katerega upravlja kuratorij pri ekspozituri urada za pospeševanje obrti v Celju. Podane so najboljše nade, da se bo ta fond v kratkem znatno zvišal. Da se dovede ta splošna želja celjskega obrtništva, se je na zboru izvolil v okviru društva tudi poseben odsek, ki se ima brigati za nakup ali stavbo primenih prostorov za vajeniški dom. Društveni tajnik je izrekel upanje, da bo vsa naša javnost gotovo pokazala razumevanje za to velepomembno akcijo in bo delo primerno podpirala. Razveseljivo je bilo vkljub velikim izdatkom, ki jih ima društvo, tudi poročilo o stanju blagajne. Vsled nujno potrebnega zvišanja članarine od 72 na 260 K, katero se je moralo izvršiti s 1. januarjem, je sicer nekaj članov iz društva izstopilo, vendar pa društvo ni zaradi tega trpelo nobene škode, ker so pristopili novi člani, tako da je danes število plačujočih članov celo večje, nego je bilo v preteklem letu. Poročevalec je izrekel nado, da bode zavest potrebe obrtniške društvene organizacije ob sistematičnem delu društva prešinila v doglednem času tudi one 3 do 4 celjskega obrtništva, ki danes še samo od daleč opazujejo delo in žrtve posameznikov za splošno obrtniško blagostanje, in da se ne bo strašil noben obrtnik tako male žrtve za svojo stanovsko organizacijo, ki niti zdaleka ne presega prispevkov, kakršne žrtvuje v enake svrhe delavstvo. Samo na članskih prispevkih je v prvih 5 mesecih leta nabralo društvo nad 15.000 K, za svoj podporni sklad okroglo 3000 K, čisti prebitek III. obrtnega plesa znaša istotako nad 15.000 K. Društvo je izplačalo za celjsko obrtno nadaljevalno šolo 6000 K in tudi podpiralo brez lastne krivde osirotele člane z znatnimi zneski. Zanimivo je bilo poročilo delegata g. Hohnjeca o glavni skupščini Saveza hrvatskih obrtnika v Bakru. Na to poročilo se še povrnemo. — Občni zbor se je tudi razgovarjal o bližnjih volitvah v oblastno skupščino in soglasno zahteval, da kandidira v Celju za skupščino mož iz obrtnih krogov. V to svrhu se je med splošnim odobravanjem že imenoval obrtni kandidat. Izrekla se je tudi zahteva, da se društvo zanima tudi za postavljanje kandidatov v ostalem celjskem srezu. — V nedeljo popoldne je priredilo društvo domačo vrtno zabavo pri «Grenadirju», kjer se je ob sodelovanju tamburaškega zbora «Danice» razvila na hladnem vrtu najprijetnejša volja. Zabava je bila sicer dostopna brez vstopnine, vendar so pa naše marljive in vsikdar požrtvovalne gospe Bevčeva, Hohnječeva, Taškerjeva in Založnikova z razprodajo mrzlih jestvin, buteljnih vin, kave, sladoleda in cvetlic pripomogle društvu tudi do precejšnjega dohodka, ki je namenjen obrtniškemu pođpornemu skladu. Za ta trud bodi jim na tem mestu izrečena najiskrenejša zahvala.

Deželna zadruga čimnikarjev za Slovenijo je imela svoje redno zadržno zborovanje v četrtek, dne 29. junija 1922. ob 11. uri dopoldne v dvorani Filharmonične družbe v Ljubljani, Kongresni trg. Navzoči so bili: Ivan Ahačič, Rudolf Ahačič, Franc Arzenšek, Franc Bedina, Jurij Benedek, Blažič dediči, Feliks Deisinger, Franc Dobravec, Anton Erjavec, Filip Forte, Adolf Fritz, Franc Fuchs, Franc Gerald, Franc Hoge, Ivan Kernc, Josip Kovačič, Alojzij Košenina, Florijan Kössel, Avgust Kralj, Mijo Križanec, Franc König, Katarina Malinger, Viktor Majzelj, Franc Ovčar, Josip Papič, Ludvik Pucelj, Ivan Rakuša, Anton Rogelj, Vaclav Rogelj, Mijo Sajovic, Josip Spitzer, Marija Stricelj, Ivan Schauer, Luka Šetina, Izidor Šober, Andrej Udovič, Aleksander Verderber, Franc Vrhovc, Ivan Vrhovc, Vrhovčeva dediča, Alojzij Zakrajšek, Mih. Zalokar. Zborovanja se je udeležil tudi vladni komisar dr. Mramor kot zastopnik ministrstva trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani. Načelnik Vaclav Rogel pred-

stavi vladnega komisarja g. dr. Mramorja kot zastopnika oddelka ministrstva trgovine in industrije, pozdravi navzoče člane, konstatira sklepčnost ter otvori zborovanje ob 11. uri dopoldne. Otvorivateljem se imenujeta tovariša Kovačič in Bedina. — K t o č k i 1. poda načelnik poročilo o združnem delovanju za l. 1921. tako-le: Cenj. tovariši! Občni zbor se vrši letos nekoliko pozneje kakor običajno. Vzrok temu je to, ker je bilo načelstvo preobloženo z delom, oziroma ker je hotelo dokazati, da se je v pretečenem poslovnem letu delalo zelo veliko, kar spričujejo že rešeni spisi od raznih oblasti. Preteklo leto se je naložilo načelstvu na občnem zboru ogromno dela, tako n. pr. povišanje cenika, o katerem bomo morali letos zopet razpravljati vsled neznosne draginje, nadalje izprememba požarnopolijskega reda, novi dimnikarski statut, pavšaliranje štedilnikov v Sloveniji, rajoniranje dimnikarskega dela v Sloveniji itd. Kar je storilo načelstvo v preteklem letu do danes za napredek in povzdigo naše obrti, bom poročal natančno v posameznih točkah. G. načelnik se zahvali vsem gg. odbornikom, ki so ga pri njegovem združnem delovanju vsestransko in požrtvovalno podpirali, in želi, da bi se danes novoizvoljeni odbor istotako zavedal svoje stanovske dolžnosti in da bi tudi nadalje deloval v procvit in dobrobit dimnikarstva. Načelnik omenja, da mu je bila lansko leto meseca novembra dostavljena nezaupnica, izklovana od nekaterih članov, ki so mislili načelstvo v svoje lastne interese izkoriščati, kar pa se jim ni posrečilo. To nezaupnico je podpisala večina članov radi tega, da se dokaže načelstvu zaupanje, oziroma da se konstatira morebitne nerednosti v združnem poslovanju, ki so se mu očitale. Iz tega razloga poudarja načelnik, da bo poročal danes o vsem združnem delovanju obširno in temeljito, točko za točko, da bo gg. članom dana prilika, o vsem tem razsojati, kar se je pri zadruhi v preteklem letu godilo in v koliko se je godila krivica tistim, ki so izročili načelstvu nezaupnico. Nadalje je konstatiral načelnik, da se večinoma ravno tisti gg. člani, ki so izklovani nezaupnico, niso udeležili občnega zbora. Načelnik omenja, da leži krivda na nekaterih mariborskih in okoliških odbornikih, da so ostale razmere v bivši Štajerski do sedaj še neurejene. Glede koncesij poudarja načelnik, da je bila zadruga vedno na stališču, da se podeljujejo koncesije le takrat, kadar zahteva to krajevna potreba in se bo držalo načelstvo tega načela tudi v bodoče ne glede na druge okolnosti, ki bi ne bile na mestu. Nadalje je dokazal g. načelnik, da se je vse, kar se je načelstvu v preteklem letu naročilo v izvršitev, tudi natančno in točno izvršilo. To je stalo veliko truda in potov ter intervencij pri raznih obrtnih oblastvih in korporacijah. Glede reševanja prošelj pri oblastvih pojasni načelnik navzočim zborovalcem, da je nemogoče reševati različne prošnje, ki prihajajo na zadrugo, kar v par dneh, kajti take prošnje rabijo precej časa radi zasliševanja raznih korporacij, občin, zbornice itd., preden dosepejo pristojni obrtni oblasti v končnojavno rešitev. Tudi obrtna oblast mora reševati vse zadeve po redu. Radi tega je jasno, da se vsaka rešitev prošnje nekoliko zavleče. Zatorej je treba potrpljenja tudi pri naši obrti. Glavno je, da dosežemo, kar smo zaprosili, in to, kar je za obstoj naše stroke neobhodno potrebno; naše skromne zahteve so povsem upravičene in prepričani bodimo, če bomo delovali složno, bo dosegla naša obrt v dobi enega leta tisto, kar si želimo danes. Zatorej, tovariši, ne dajmo se slepiti od nekaterih brezvestnih elementov, ki nam hočejo podreti to, kar smo si s težkim trudom že zgradili, temveč vztrajajmo v svojem delu, ki bo nosilo sadove za našo boljšo prihodnost. Nadalje moram omeniti, da je naša zadruga morala izhajati v preteklem letu le s pomočjo velikega prispevka državne železnice. Kredit je preostal

iz nadziranja prog. Ta kredit pa je pošel. Treba bo resno misliti na zvišanje, ker so se vse pisarniške in druge potreščine, ki jih potrebuje zadruga, da more nadalje uspešno delovati, neverjetno podražile. Prekoračile so neznošne cene vsled vedno naraščajoče draginje! G. tovariši, ako hočemo napredovati in ako nam je povzdig dimnikarstva resno pri sčcu, moramo dati vodstvu zadruge zadostnih sredstev, da bo moglo i nadalje izvršiti vse, kar mu bomo v bodoče naložili v izvršitev, kajti od vodstva bomo zahtevali i nadalje največjo točnost. Ako pa zadruga ne bo imela zadostnih financijelnih sredstev, bo zadruga in z njo tudi naša obrt nazadovala in smemo pričakovati, da postanemo v najkrajšem času slabši kakor cestni pometači. To bi bilo za enkrat moje prvo poročilo in prosim, če želi kdo besede k temu poročilu. Nato podeli g. načelnik besedo dr. Mramorju kot zastopniku oddelka ministrstva trgovine in obrti, ki je podal temeljito in jasno sliko današnjega težkega dimnikarskega položaja. G. dr. Mramor je očrtal najvažnejše poteze dimnikarske stroke in je strokovnjaško dokazal, da je dimnikarstvo zaznamovati kot najbolj komplicirana obrt, ki je zvezana z največjimi težkočami vsled tega, ker je zastarel deželni zakonik, vsled česar primanjkuje zakonitih določb, tako glede pavšaliranja štedilnikov in dimnikov kakor tudi glede požarnopolijskega reda in rednega ometanja dimnikov. Kot zastopnik oddelka ministrstva trgovine in obrti poudarja, da uvidi nujno potrebo izboljšanja dimnikarskih teženj, vendar pa pripomni, da primanjkuje omenjeni obrtni oblasti podlaga, to je novega zakona in novega enotnega požarnopolijskega reda. Ravno zaradi tega je bilo oddelku ministrstva za trgovino in industrijo dosedaj žalibog nemogoče ugoditi upravičnim zahtevam dimnikarstva in opetovanim vlogam, ki so došle popolnoma utemeljene od strani zadruge dimnikarjev za Slovenijo, vendar pa pripomni, da je mnenja, da se opusti pavšaliranje štedilnikov in dimnikov toliko časa, dokler se ne osnuje nov enoten požarnopolijski red, oziroma nov zakonik, ki bo nudil dovolj podlage za izpeljavo in izvršitev upravičenih dimnikarskih zahtev. Glede cenika je poudarjal g. dr. Mramor, da uvideva, da mojstri na deželi ne morejo izvrševati svojega dela po sedanjem ceniku vsled oddaljenosti in vsled nerednega izvrševanja, to pa zato, ker je deželni zakon v Sloveniji v toliko pomanjkljiv, da gg. župani ne morejo ali nečejo vpoštevat i rednega snazjenja kurilnih naprav po krajevni potrebi. G. zastopnik oddelka ministrstva trgovine in obrti izjavlja nadalje, da je na stališču, da je maksimalni cenik neobhodno potreben in tudi popolnoma na mestu, vendar pa uvidi, da bi bilo neumestno in nepravilno, ako bi se nalagalo na ramo bremena posestniku, ki pusti svoje kurilne naprave redno snaziti, za one hišne posestnike, ki se protivijo rednemu snazjenju kurilnih naprav. Končno priporoča g. zastopnik zgoraj imenovanega oddelka solidarnost in slogu med tovariši, izmed katerih so do sedaj nekateri sejali neslogo med dimnikarji in požirali besedo, katero so dali z njihovimi podpisi in izjavami. Vsekako osebno sovraštvo mora odpasti, ako se hočejo g. tovariši spuščati v razpravo glede gmotnega dimnikarskega vprašanja. Ako se to ne zgodi, bo višja obrtna oblast primorana poseči v dimnikarsko zadevo z železno pestjo in tako napraviti red tudi v dimnikarskem vprašanju. — Nato se zahvali načelnik g. Vaclav Rogelj zastopniku oddelka ministrstva trgovine in obrti, g. dr. Mramorju, za njegovo zanimanje teženj dimnikarske stroke ter za prisostvovanje današnjemu zborovanju in ker se je izkazal tudi prej največjega prijatelja naše obrti s tem, da nas je vedno in povsod podpiral s požrtvovalnim delovanjem pri raznih deputacijah in da je šel načelstvu v največji borbi vedno in uspešno na roko. (Nadaljevanje prih.)

Pokrajinska obrtna razstava v Mariboru. Društvo vrtnarjev za Maribor in okolico priredi od 6. do 17. septembra t. l. svojo prvo razstavo kot poseben oddelek pokrajinske obrtne razstave. Na razstavi hočemo vrtnarji pokazati, kaj zmoremo v zelenjarstvu in v lepotičnem vrtnarstvu. Obiskovalci razstave naj se tam prepričajo, videč bujno raznovrstno zelenjavo in krasne cvetice, da so naši kraji za vrtnarstvo izredno ugodni in tako rekoč ustvarjeni zato, da prednjačijo v tem ostalih pokrajinah naše države. Kdor je videl krasne načrte ličnih paviljonov in okusno zasnovanih vrtecev, ki jih bodo postavili za vrtni oddelek na obsežnem dvorišču dijaškega doma v Prešernovi ulici, je dobil pač vtis, da bo tvorila ta razstava senzacijo prve vrste. Vrtnarji v mestu in na deželi, na delo! Odločimo se že sedaj za zelenjavo in za cvetice, ki jih bomo razstavili v septembru in posvetimo tem vrtnim pridelkom čim večjo pozornost, da bodo krasno uspeli do določenega dne. Brezdvomno bo prišlo obiskat našo razstavo mnogo ljudi, saj je ta razstava sploh prva te vrste v naši državi. Naša dolžnost je, da obiskovalce čim bolj zainteresiramo za naše kraje, da dobimo odjemalcev za naše pridelke. Poleg praktičnega pomena ima pa imenovana razstava tudi namen, zbuditi med ljudstvom zmisel za vrtnarstvo in dvigniti v splošnem to lepo panogo narodnega gospodarstva na višjo stopnjo. V sled tega ni namenjena razstava samo velikim vrtnim podjetnikom, ampak tudi posestnikom malih vrtoč; sploh vsakemu ljubitelju narave se nudi tukaj prilika, da pokaže na svojih rastlinah, kaj zmore smotreno vzgajanje. — Te dni je začel razstavni odbor razpošiljati prijavnice, ki naj jih izpolnijo in vpošljejo odboru do 10. julija 1922. vsi, ki se nameravajo udeležiti razstave. Kdor ni dobil prijavnice, pa želi sodelovati na razstavi, naj se obrne tozadevno na društvenega predsednika g. Kegla, vinarska in sadjarska šola v Mariboru. Odbor računa s tem, da se prijavi za sodelovanje na razstavi veliko število vrtnarjev; razstavljalcem bo plačati le majhne stroške, ker je dobil odbor prostor in paviljone zastonj na razpologu.

Carinjenje luksuznega blaga. Po zakonu o proračunskih dvanajstinah za mesec julij je ukinjena prepoved uvoza luksuznega blaga z dne 1. marca t. l. in je uvoz vsega luksuznega blaga, počenši od 4. julija t. l. dovoljen, in sicer se ima plačati razen carine za luksuzno blago še luksuzno takso, ki je določena v Uradnem listu št. 11 iz leta 1921. s 300 odstot. pribitka. Za predmete, ki jih potrebujejo industrijska in obrtniška podjetja za lastno porabo, plačajo na podlagi predhodnega odobrenja generalne direkcije carine le polovico luksuzne takse. Ta brzojavna naredba je dospela dne 7. julija na vse carinarnice in se s tem momentom izvršuje. Razen tega je dovoljen carine prost uvoz strešne in zidne opeke v svrhu pospeševanja stavbene podjetnosti.

Razpisi.

Dobava drv. Komanda dravske divizijske oblasti v Ljubljani naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da sprejema intendantura Komande dravske divizijske oblasti vsak dan pismene in ustne ponudbe za dobavo trdih gorljivih drv franko intendantsko skladišče Ljubljana, Maribor, Celje in Ptuj ali pa franko nakladna železniška postaja. Ponudbe se prevzemajo na majhne in velike količine. Ponudniki morajo biti uradno prijavljeni trgovci, ali morajo imeti obrtni list in položiti pri sklepanju pogodbe 5 % kavcije. Pismene ponudbe se morajo kolkovati z 2 Din.

Dobava raznega materiala. Uprava državnih monopolov v Beogradu razpisuje na dan 8. julija t. l. ob 11. uri dopoldne v svoji pisarni v Beogradu ofertalno licitacijo glede dobave napisnih tablic za trafikante, na dan 20. julija ob 11. uri dopoldne istotam ofertalno licitacijo glede dobave platna, trakov, papirja, kleja, špage, pečatnega voska, sveč, radirk, svinčenih plomb, usnja za vezanje knjig, sredstev za čiščenje strojev, asbestnih vrvic itd. ter na dan 22. julija t. l. ob 11. uri dopoldne istotam ofertalno licitacijo glede dobave raznih pisarniških potrebščin. Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava zimske obleke in kap za poštne uslužbence. Ministrstvo pošt in brzojavov v Beogradu razpisuje na dan 24. julija t. l. ofertalno licitacijo za izdelovanje zimske obleke in kap za poštne uslužbence. Ponudbe je predložiti najkasneje do 18. julija t. l. poštneemu ravnateljstvu v Ljubljani. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Izdajatelj konzorcij «Obrtnega Vestnika».

Odgovorni urednik Engelbert Franchetti.

Tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani.

Fotografski in umetno slikarski atelje Avg. Černe

Celje, Ljubljanska cesta 10 (prej V. Pick)

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Cene najnižje. Poveča po vsaki sliki. Slika v olju, akvarel, pastel, po naravi in po vsaki sliki, fotografira za društva najceneje. Res'avrira stare umetnine za muzeje, galerije, cerkve, privatnike itd. itd.

Za fotografe znižane cene.

JADRANSKA BANKA

Delniška glavnica: K 30,000.000.—. Rezerva nad K 10,000.000.—.

Podružnice: Beograd, Cavtat, Celje, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb, Wien, Trieste, Abbazia, Zara, New-York: Frank Sakser State Bank.

Brzojavni naslov: Jadranska.

Sprejema: vloge na knjižice, vloge na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Rentni davek plača iz svojega.

Kupuje in prodaja: menice, devize, vrednostne papirje itd.

Izdaja: čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predujme: na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih; daje trgovske kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Kreditno društvo Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila
na menice in kredite
v tekočem računu
vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Obrtna banka v Ljubljani

Kongresni trg št. 4

Telefon št. 508 Telefon št. 508
Račun pri poštno-ček. zavodu št. 12.051

Daje kredite v obrtne svrhe po izrednih pogojih, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestuje počenshi s l. majem 1922. za $\frac{1}{2}$ % višje, torej s

$4\frac{1}{2}$ %

od dne vloge do dne dviga.

M. Kuštrin, Ljubljana

Tehniško in elektrotehniško podjetje

Trgovina s tehniškimi in elektrotehničnimi predmeti na drobno in debelo. — Velika zaloga vseh vrst gumija, kolesne in avtomobilske pnevmatike. — Na razpolago je hidravlična stiskalnica za demontiranje železnih in namontiranje gumijastih obročev.

Glavno zastopstvo polnogumijastih obročev iz svetovnoznane tov. Walter Martiny v Turinu

Centrala: Ljubljana, Rimska cesta 2, tel. 588.

Brzobjavi: Kuštrin Ljubljana.

Podružnice: Ljubljana, Dunajska cesta 20, tel. 470. — Maribor, Jurčičeva ulica 9, tel. 133. — Beograd, Knez Mihajlova ulica 3.